

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӘН-127-2025	1 бет 39 беттен

«БЕКІТЕМІН»

Академиялық мәселелер
жөніндегі проректор, PhD
Тапенова Г.С.

2025 ж.

Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар

Қазтұтынуодағы ҚарУ-ӘН-127-2025

Қарағанды 2025

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӘН-127-2025	2 бет 39 беттен

Мазмұны

1	Мақсаты және қолдану саласы	3
2	Нормативтік сілтемелер	3
3	Терминдер, анықтамалар, қысқартулар	3
4	Жауапкершілік және өкілеттіктер	4
5	Жалпы ережелер	4
6	Дипломдық жұмыс тақырыбын таңдау және бекіту	5
7	Дипломдық жұмысты орындауға ғылыми жетекшілік ету	6
8	Дипломдық жұмыс тақырыбы бойынша ақпарат көздерін таңдау және зерттеу	8
9	Дипломдық жұмыс тақырыбы бойынша практикалық материалды жинау және өңдеу	8
10	Дипломдық жұмыстың құрылымы	9
11	Дипломдық жұмыстың мазмұны мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптар	9
12	Дипломдық жұмыстың мәтінін ресімдеу ережелері	12
13	Дипломдық жұмыстарды өзге дереккөздерден алынған мәтіндердің болуына тексеру тәртібі	18
14	Дипломдық жұмыста ЖИ қолдану тәртібі	20
15	Дипломдық жұмыстың соңғы нұсқасын рәсімдеу	20
16	Дипломдық жұмысты қорғау және бағалау тәртібі	23
17	Дипломдық жұмыстарды сақтау тәртібі	24
18	Шығару және тарату	25
19	Сақтау	25
20	Қосымшалар	26
21	Танысу парағы	39

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	3 бет 39 беттен

1. Мақсаты және қолдану саласы

Дипломдық жұмыстарды орындау және қорғау рәсіміне қойылатын жалпы талаптарды белгілеу мақсатында әзірленген осы әдістемелік нұсқаулар Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінде (бұдан әрі – университет) қолданылады.

Дипломдық жұмыстарды орындауға арналған әдістемелік нұсқаулар (бұдан әрі – әдістемелік нұсқаулар) университеттің академиялық саясаты аясында дайындалған.

Дипломдық жұмыстарды орындауға арналған әдістемелік нұсқаулар Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің барлық білім беру бағдарламаларының студенттеріне арналған.

2. Нормативтік сілтемелер

2.1. 27.07.2007 ж. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен);

2.2 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (04.03.2025 ж. өзгертулермен);

2.3 ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (24.06.2024 ж. өзгерістермен);

2.4 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі №152 бұйрығымен бекітілген кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары (өзгерістермен және толықтырулармен);

2.5 Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің білім алушыларының үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу қағидалары. Қазтұтынуодағының қаруы-пр-07-2025;

2.6 Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінде білім алушылардың жазбаша жұмыстарын тексеру ережесі. Қазтұтынуодағы ҚарУ-ПРВ-09-2024.

3. Терминдер, анықтамалар, қысқартулар

3.1 Терминдер мен анықтамалар

Дипломдық жұмыс	кәсіби қызмет саласындағы теориялық және практикалық міндеттерді шешуге және білім беру бағдарламасында көзделген құзыреттерді растауға бағытталған дербес ғылыми зерттеуді қамтитын қорытынды аттестаттау нысаны
Қорытынды аттестаттау	жоғары білім беру бағдарламасын аяқтау нәтижесінде қол жеткізілген оқу нәтижелерін бағалау мақсатында

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	4 бет 39 беттен

	жүргізілетін рәсім
Жасанды интеллект жүйесі	ЖИ жүйесі(artificial intelligence system, AI system): адам анықтаған мақсаттар жиынтығы үшін мазмұн, болжамдар, ұсыныстар немесе шешімдер сияқты түпкілікті нәтижелерді тудыратын техникалық жүйе

3.2 Қысқартулар

Қазтұтынуодағы ҚарУ	Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті
ҚР МЖМБС	Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты
ҚР ҒЖБМ	Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
ЖЖОКБ АДД	Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің академиялық даму департаменті
ББ	Білім беру бағдарламасы
АК	Аттестаттау комиссиясы
СҚЖАО	Сапаны қамтамасыз ету және аккредиттеу орталығы

4. Жауапкершілік және өкілеттіктер

4.1 Әдістемелік нұсқауларды енгізу және қолдану үшін ЖЖОКБ АДД жауап береді.

4.2 Әдістемелік нұсқауларды сапалы орындау үшін бітіруші кафедралардың меңгерушілері, дипломдық жұмыстардың ғылыми жетекшілері, дипломдық жұмыстарды орындайтын студенттер жауап береді.

4.3 ЖЖОКБ АДД әдістемелік нұсқаулар талаптарының орындалуын бақылауға өкілетті.

5. Жалпы ережелер

Дипломдық жұмыс мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына және білім беру бағдарламасына сәйкес оқытудың соңғы кезеңінде орындалатын жазбаша бітіру жұмысы болып табылады.

Дипломдық жұмысты орындау мақсаттары:

1) білім беру бағдарламасы бойынша теориялық білім мен практикалық дағдыларды жүйелеу, бекіту және кеңейту және оларды нақты ғылыми, техникалық, экономикалық және өндірістік міндеттерді, сондай-ақ мәдени мақсаттағы міндеттерді шешуде қолдану;

2) өз бетінше жұмыс жүргізу дағдыларын дамыту және әзірленетін мәселелер мен міндеттерді шешу кезінде ғылыми зерттеу және эксперимент жүргізу әдістемесін меңгеру;

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	5 бет 39 беттен

3) заманауи өндіріс, ғылым, техника, мәдениет жағдайында студенттің өз бетінше жұмыс істеуге дайындығын, сондай-ақ оның кәсіби құзырет деңгейін анықтау.

Дипломдық жұмыс даярлау бағыты бойынша әдебиеттерді (оқулықтар, оқу құралдары, монографиялар, мерзімді басылымдар, дәрістер курстары, ғылыми журналдар, соның ішінде шетел тілдеріндегі материалдар, нормативтік әдебиеттер және т.б.) терең зерделеу мен өндірістік және әлеуметтік практиканы талдау негізінде орындалады.

Дипломдық жұмыс тапсырмаға сәйкес перспективалық теориялық және практикалық мәселелердің жекелеген аспектілерін өңдеуді қамтуы тиіс.

6. Дипломдық жұмыс тақырыбын таңдау және бекіту

Дипломдық жұмыстардың тақырыптамасы бітіруші кафедралармен айқындалып, жыл сайын кемінде 30%-ға жаңартылып отырады, содан кейін 1 қазанға дейін факультет кеңесінде қарастырылып, бекітіледі.

Дипломдық жұмыстардың тақырыптамасын айқындау кезінде өндіріс, білім беру, ғылым мен техника салаларындағы өзекті міндеттер мен мәселелерді, сондай-ақ жұмыс берушілердің сұраныстарын ескеру ұсынылады.

Дипломдық жұмыстардың тақырыптамасы мамандарды даярлау бағытына сәйкес келуі және мазмұны бойынша дипломдық жұмыстарға қойылатын талаптарға жауап беруі тиіс.

Дипломдық жұмыстың тақырыбын факультет кеңесінде бітіруші кафедраның тақырыптамасы бекітілгенге дейін студенттің өзі де ұсына алады.

Дипломдық жұмыстың тақырыбы студенттің таңдауы бойынша соңғы оқу жылының бірінші семестрі ішінде ұсынылған тақырыптама арасынан анықталады.

Тақырыпты бекіту үшін студент бітіруші кафедраға өтінішпен жүгінеді. Өтініште студент таңдап алған тақырыптың нөмірі мен атауын көрсетеді, сондай-ақ Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінде қолданыстағы білім алушылардың жазбаша жұмыстарын плагиатқа тексеру қағидаларымен (Қосымша 1) танысқанын растайды.

Бір топтағы екі немесе одан да көп студентке бір ұйымның материалдары негізінде бірдей тақырыпта дипломдық жұмыс орындауға рұқсат етілмейді.

Бірнеше пәндердің қиылысында туындаған кешенді міндеттерді шешу үшін ғылыми жетекшілерді немесе аралас кафедралардың консультанттарын тарта отырып, пәнаралық дипломдық жобалар орындалады.

Студенттердің дипломдық жұмыс тақырыбын бекітуге арналған өтініштері кафедрада қаралады және мақұлданады. Бітіруші кафедра меңгерушісінің дипломдық жұмыстардың тақырыптарын бекіту және ғылыми жетекшіні мен сыртқы рецензентті тағайындау жөніндегі ұсынымы тиісті жылдың 10 желтоқсанына дейін ЖЖОКБ АДД-не ұсынылады. Осы ұсынымның негізінде университет бойынша тиісті бұйрық шығарылады.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	6 бет 39 беттен

Бұйрықта студенттің тегі, аты, әкесінің аты; дипломдық жұмыстың нақты тақырыбы; ғылыми жетекшінің (жетекшілердің), қажет болған жағдайда кеңесшінің және рецензенттің тегі мен инициалдары, оның ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, лауазымы және жұмыс орны көрсетіледі.

Дипломдық жұмыстардың тақырыптары бір рет бекітіледі және өзгертуге жатпайды. Ерекше жағдайларда, алдын ала дипломалды практиканы аяқтағаннан кейін, бітіруші кафедраның ұсынымы бойынша тақырыптың тұжырымдамасына түзетулер енгізілуі мүмкін.

Дипломдық жұмыстың тапсырыспен орындалатын тақырыбын тандаған жағдайда студент тиісті ұйымның дипломдық жұмысты орындауға арналған жазбаша ресімделген тапсырысын кафедраға ұсынуы тиіс (Қосымша 2).

Тапсырыспен орындалған дипломдық жұмыс аяқталғаннан кейін студент тапсырыс беруші ұйымға (еркін түрде) есеп дайындауға міндетті, ал тақырыптың тапсырыс берушісі жүргізілген зерттеудің нәтижелері бойынша студентті тыңдайды. Зерттеу нәтижелерін тыңдағаннан кейін тапсырыс беруші ұйым университетке осы ұйымның басшысы қол қойған және мөрімен расталған хаттама үзіндісін ұсынады (Қосымша 3).

Бұдан бөлек, ұйым дипломдық жұмыстың авторы әзірлеген қорытындылар мен ұсыныстарды қолдану (енгізу) туралы актіні ресімдей алады.

7. Дипломдық жұмысты орындауға ғылыми жетекшілік ету

Кафедралардың ұсынысы бойынша дипломдық жұмыстардың ғылыми жетекшілері ректор бұйрығымен тағайындалады.

Студенттердің дипломдық жұмыстарын басқару профиль бойынша оқытушылар және ұлттық біліктілік шеңберінің 7-деңгейіне сәйкес кемінде 5 жыл жұмыс өтілі бар, сондай-ақ 8-деңгейге сәйкес кемінде 3 жыл жұмыс өтілі бар мамандар арқылы жүзеге асырылады.

Ғылыми жетекшінің ұсынысы бойынша, қажет болған жағдайда, кафедра дипломдық жұмыстың жекелеген бөлімдеріне кеңесшілерді ғылыми жетекшілікке бөлінген уақыт есебінен тартуы мүмкін.

Кеңесшілер ретінде университет профессорлары, доценттері, оқытушылары мен ғылыми қызметкерлері, сондай-ақ басқа ұйымдардың жоғары білікті мамандары мен ғылыми қызметкерлері тағайындалуы мүмкін. Кеңесшілер студенттің орындалған жұмысының сәйкес бөлімдерін тексеріп, қорытынды береді.

Қорытынды ғылыми жетекші(лер) дипломдық жұмысқа пікір жазу барысында ескеріледі.

Ғылыми жетекшілер:

- 1) дипломдық жұмыс бойынша тапсырманың орындалуын бақылауды жүзеге асырады;
- 2) студент(тер)ге дипломдық жұмысты орындау кезеңі бойына

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	7 бет 39 беттен

жұмыс кестесін әзірлеуге көмек көрсетеді;

3) студент(тер)ге тақырып бойынша қажетті негізгі әдебиеттерді, анықтамалық және архивтік материалдарды, сондай-ақ басқа да дереккөздерді ұсынады;

4) кеңес беру кестесін белгілеп, кеңестер барысында студент(тер)дің дипломдық жұмыстарды орындау кестесіне сәйкес жұмыс істеуін ағымдағы бақылауға алады;

5) дипломдық жұмыстың барлық бөлімдерінің көлемін анықтап, студент(тер)дің зерттеу жұмысын үйлестіреді;

6) дипломдық жұмыстың сапасы бойынша пікір жазады (пәнаралық дипломдық жұмыстарда – әрбір студентке жеке);

7) Қазтұтынуодағы Қарағанды университетіндегі білім алушылардың жазбаша жұмыстарын тексеру қағидаларында белгіленген талаптарды бұзуға жол бермейді.

Дипломдық жұмыстың тақырыбы студент(тер)ге бекітілгеннен кейін, ғылыми жетекшілермен бірге белгіленген үлгі бойынша дипломдық тапсырма жасалады (Қосымша 4).

Дипломдық жұмыстың тапсырмасы – дипломдық жұмыстың құрылымдық элементі болып табылады. Ол бір парақтың екі жағына басып шығарылады, ғылыми жетекшілер мен студент(тер) қол қояды және кейін дипломдық жұмысқа тікелей қосылады.

Дипломдық жұмыстың тақырыбы студент(тер)ге бекітіліп, дипломдық тапсырма жасалғаннан кейін ғылыми жетекші тікелей және жүйелі түрде жетекшілік етеді және дипломдық жұмысты орындау кестесінің сақталуын бақылайды; дипломдық жұмыстың жеке бөлімдері мен ішкі бөлімдерінің дайындық дәрежесін тексереді; студентті материалдың мазмұны, баяндау реттілігі, нақты практикалық материалды жинау, талдау, жүйелеу және әдістемелік өңдеу әдістері бойынша кеңес береді; студент(тер)мен туындаған мәселелерді талқылайды, қосымша әдебиет, заңнамалық актілер, бекітілген нормативтік құжаттар және т.б. бойынша ұсыныстар береді.

Студент дипломдық жұмыстарды дайындау кестесін қатаң сақтауы, белгіленген мерзімдерде ғылыми жетекшіге дипломдық жұмыстың орындалған бөлімдерін тапсыруы және олардың ескертулері мен ұсыныстарына сәйкес уақытылы толықтырулар жасауы тиіс.

Жұмыстың жедел барысын қамтамасыз ету және ақпарат алмасуды жеңілдету мақсатында, соның ішінде карантиндік шаралар мен қашықтықтан оқыту жағдайында, дипломдық жұмысты орындау және тапсыру, соның ішінде жеке орындалған бөлімдер мен бітіру жұмысына қосымша құжаттар ғылыми жетекшінің корпоративтік электрондық поштасы арқылы жүргізіледі. Сонымен қатар, дипломдық жұмысты онлайн-жетекшілік арқылы әртүрлі онлайн-платформаларда бейнеконференциялар ұйымдастыру арқылы жүргізуге болады.

Дипломдық жұмысты студенттер университетте, сондай-ақ

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	8 бет 39 беттен

кәсіпорындарда, ғылыми, жобалау-конструкторлық және басқа ұйымдарда орындай алады.

8. Дипломдық жұмыс тақырыбы бойынша ақпарат көздерін таңдау және зерттеу

Дипломдық жұмыстың сәтті жазылуына зерттелетін тақырыпқа қатысты ақпарат көздерін жан-жақты және шығармашылықпен зерттеу ықпал етеді.

Дипломдық жұмыс орындалған кезде студенттерге электрондық каталогтар, репозиторийлер және университеттің, сондай-ақ басқа кітапханалардың электрондық ақпараттық ресурстарын пайдалана отырып, әртүрлі әдебиеттерді дербес іздеу мүмкіндігі беріледі.

Студенттер дипломдық жұмыстың тақырыбына сәйкес қажетті оқулықтарды, оқу құралдарын, сондай-ақ ғылыми монографияларды, мерзімді басылымдарды (журналдар, шолулар және т.б.) дербес таңдайды. Әдебиеттерді іздеудің жалпы бағытын ғылыми жетекшілер анықтайды.

Әдебиеттерді таңдау үшін бастапқыда библиографиялық тізім жасалады. Тізімге соңғы жылдары жарияланған ең маңызды әдебиеттер енгізіледі. Әдебиеттерді зерттеу және зерттеу жұмысы барысында қосымша ақпарат көздеріне қажеттілік туындауы мүмкін, бұл әдебиеттер тізімін толықтыруға әкеледі.

Статистикалық деректерді іздеу Қазақстан Республикасының және басқа елдердің мемлекеттік органдарының ресми интернет-ресурстарында, халықаралық ұйымдардың ресурстарында жүргізілуі қажет.

Ақпарат көздеріне сілтеме жасау объективті және адал түрде жүргізілуі тиіс; оларға сыни тұрғыдан қарау қажет, яғни авторлардың жеке пікірлерін ойлы және бейтарап зерттеп, талдап, негізді түрде келісу немесе келіспеу керек.

9. Дипломдық жұмыс тақырыбы бойынша практикалық материалды жинау және өңдеу

Дипломдық жұмыс нақты бір ұйымның материалдары негізінде орындалады. Практикалық материал көзі ретінде жоспарлы және есептік құжаттар, компания/ұйым баланстары, анықтамалар, тексеру және ревизия материалдары, бизнес-жоспарлар және басқа да материалдар қызмет ете алады.

Практикалық материалды жинау, жүйелеу және өңдеудің толықтығы мен сапасы дипломдық жұмыстың жалпы сапасына, қорытындылар мен ұсыныстардың дәлелділігіне және негізділігіне тікелей әсер ететінін есте ұстаған жөн.

Практикалық материалды өңдеу барысында кестелер, диаграммалар, схемалар, графиктер құрылады, олар дипломдық жұмыстың негізгі мәтініне

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	9 бет 39 беттен

немесе қосымшаларына енгізілуі мүмкін.

Практикалық материалдарды таңдау кезінде студент қажетті қосымшаларды рәсімдеуге, оларды дұрыс дайындап, бір-бірімен үйлестіруге және дипломдық жұмыстың мәтінінде қолданыстағы қосымшаларға сілтеме беруге ерекше назар аударады.

10. Дипломдық жұмыстың құрылымы

Дипломдық жұмыстың құрылымдық элементтері:

- Мұқаба (Қосымша 5)
- Титул парағы (Қосымша 6, 7)
- Дипломдық жұмыс бойынша тапсырма (Қосымша 4)
- Мазмұны (Қосымша 8)
- Кіріспе
- Негізгі бөлігі
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер тізімі (Қосымша 9)
- Қосымшалар

11. Дипломдық жұмыстың мазмұны мен ресімделуіне қойылатын негізгі талаптар

Дипломдық жұмыстың тақырыбы заманауи, таңдалған білім саласы үшін маңызы бар және студенттің даярлану бағытына сәйкес болуы тиіс.

Дипломдық жұмыста зерттеудің мақсаты, міндеттері, нысаны мен пәні айқын анықталуы қажет, сондай-ақ оларды шешуге қолданылатын әдістер көрсетілуі тиіс.

Дипломдық жұмыстың теориялық бөлімі ғылыми дереккөздер, нормативтік актілер және тақырып бойынша заманауи әдебиеттерді талдауға негізделуі керек.

Дипломдық жұмыс практикалық материалды талдау элементтерін, нақты жағдайларды зерттеуді, кәсіби қызметте қолдануға болатын ұсыныстарды қамтуы тиіс.

Дипломдық жұмыс студенттің жеке еңбегінің нәтижесі болып, оның жүйелі ойлай білуін, ақпаратты талдау және өз қорытындыларын жасау қабілетін көрсетуі қажет.

Ғылыми жаңалық элементтерінің болуы ұсынылады: авторлық ұсыныстар, шешімдер немесе интерпретациялар.

Дипломдық жұмыстың барлық бөлімдері өзара байланыста болуы және біртұтас зерттеу мақсатына бағынышты болу керек, ал баяндау – дәйекті және дәлелді болуы тиіс.

Мұқаба. Мұқабада келесі мәліметтер келтірілуі тиіс:

- дипломдық жұмыс орындалған ұйымның атауы;

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	10 бет 39 беттен

- студенттің(тердің)тегі мен инициалы;
- дипломдық жұмыс тақырыбының атауы;
- бітіру жұмысының түрі – дипломдық жұмыс;
- білім беру бағдарламасының шифры және атауы;
- қала, жыл.

Титул парағы. Титул парағы жұмыстың бірінші беті болып табылады және құжатты өңдеу мен іздеуге қажетті ақпарат көзі қызметін атқарады.

Титул парағында төмендегі мәліметтер көрсетілуі тиіс:

- дипломдық жұмыс орындалған ұйымның атауы;
- кафедра меңгерушісінің бекітуші қолы;
- бітіру жұмысының түрі – дипломдық жұмыс;
- дипломдық жұмыстың тақырыбы, «тақырыбы:» сөздерімен бірге көрсетіледі;

- білім беру бағдарламаларының шифры және атауы;

- сол жағында – «Орындаған» сөзі, ал оң жағында студенттің тегі мен инициалы көрсетіледі; пәнаралық дипломдық жұмыс орындалған жағдайда – «Орындағандар»;

- Келесі жолда – «Ғылыми жетекші» сөзі және ғылыми жетекшінің тегі мен инициалы, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы көрсетіледі; екі және одан көп ғылыми жетекші немесе кеңесші болған жағдайда – әрбір ғылыми жетекші/кеңесшінің тегі, инициалы, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы көрсетіледі;

- қала, жыл.

Титул парағы дипломдық жұмыс беттерінің жалпы нөмірленуіне кіреді. Алайда бет нөмірі титул парағына қойылмайды.

Дипломдық жұмысты жазу кезінде студенттерге оның әр бөлігінің келесі шамамен мазмұнын ұстанған жөн.

Дипломдық жұмыстың тапсырмасы. Дипломдық тапсырмада университеттің, факультеттің, кафедраның атауы; студенттің (тердің) тегі, аты және әкесінің аты; дипломдық жұмыстың тақырыбы; тақырып бекітілген университет бұйрығының нөмірі мен күні; дипломдық жұмыста өңделетін мәселелер мен міндеттердің тізімі; графикалық материалдар мен негізгі аналитикалық кестелердің тізімі; ұсынылған әдебиеттер мен басқа ақпарат көздері; кеңесшінің (бар болса) тегі, аты, әкесінің аты және оған тиесілі дипломдық жұмыстың бөлімдері (немесе ішкі бөлімдері); дипломдық тапсырманы беру күні; дипломдық жұмыстың жеке бөлімдерінің (немесе ішкі бөлімдерінің) алғашқы нұсқасын даярлау, ғылыми жетекшінің ескертулері мен ұсыныстарына сәйкес оны кейін өңдеу үшін календарлық жоспар; дипломдық жұмысты кафедраға соңғы нұсқада тапсыру мерзімі; ғылыми жетекшінің(тердің), кеңесшінің (бар болса) және студенттің(тердің) қолдары көрсетіледі.

Кафедрааралық дипломдық жұмыста тапсырма студенттердің әрқайсысы үшін жұмыс нәтижелері әрқайсысының жеке үлестерін бағалауға мүмкіндік

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	11 бет 39 беттен

беретіндей тұжырымдалуы керек.

Дипломдық жұмыс бойынша тапсырма титул парағынан кейін нөмірленбей дипломдық жұмысқа тігіледі.

Мазмұны. Дипломдық жұмыстың мазмұнына Кіріспе, барлық бөлімдер мен ішкі бөлімдердің реттік нөмірлері мен атаулары, Қорытынды, Пайдаланылған әдебиеттер тізімі және қосымшалардың атаулары дипломдық жұмыстың осы элементтері басталатын бет нөмірлерімен енгізіледі.

Кіріспе. Дипломдық жұмыстың тақырыбының өзектілігі, оны зерттеу қажеттілігінің нақты мәні және практикалық ұсыныстар жасау қажеттілігі негізделеді; дипломдық зерттеудің мақсаты, міндеттері, нысаны, пәні және зерттеу болжамы айқындалады; зерттелетін мәселенің теориялық және әдіснамалық негіздері, қолданылатын әдістері, ғылыми және/немесе практикалық маңыздылығы анықталады.

Кіріспеде қандай ЖИ құралдары қолданылғанын (мысалы, ChatGPT, Midjourney, Copilot), олар қандай тапсырмалар үшін пайдаланылғанын, қандай нәтижелер алынғанын, автор қолмен қандай түзетулер енгізгенін көрсету керек.

Мысал тұжырымы: «1-бөлімді орындау барысында 1.2-бөлімнің идеялары мен тұжырымдамаларын құру үшін ChatGPT (OpenAI) жүйесі қолданылды, содан кейін мәтін автор тарапынан өңделіп, бейімделді».

Кіріспенің көлемі А4 форматындағы 2 беттен аспауы керек.

Дипломдық жұмыстың негізгі бөлігі (ұсынылатын құрылым)

Бірінші бөлім. Зерттелетін пәннің теориялық-әдістемелік және нормативтік-құқықтық негіздері қарастырылады, пәннің ұғымы, мәні және жіктелу мәселелері айқындалады; зерттелетін мәселеге қатысты нақты міндеттер көрсетіледі.

Екінші бөлім. Екінші бөлімде зерттелетін пән бойынша қолданыстағы жағдай ашылады, яғни сәйкес мәселелердің мазмұны жалпы теориялық ұстанымдар мен нақты ұйымның фактілік материалдары тұрғысынан баяндалады. Мысалы, зерттелетін нысанның ұйымдық-экономикалық сипаттамасы беріліп, нақты компаниялар/ұйымдардан алынған практикалық материалдар, ресми статистикалық деректер және т.б. негізінде көрсеткіштер мен критерийлердің аналитикалық зерттеуі жүргізіледі.

Үшінші бөлім. Бұл бөлімде дипломдық жұмыстың тақырыбына байланысты әртүрлі мазмұн көрсетілуі мүмкін; мысалы, теория және практика тұрғысынан екінші бөлімде қарастырылмаған нақты мәселелер зерттелуі мүмкін. Жүргізілген зерттеу нәтижелері бойынша осы бөлімде зерттелетін мәселені жетілдіруге бағытталған өз ұсыныстары мен басқа авторлардың пікірлері (міндетті түрде авторларға және ақпарат көздеріне сілтеме жасай отырып) көрсетіледі.

Сонымен қатар, практикалық материалды, яғни нақты ұйымның деректерін зерттеу нәтижелері бойынша, теориялық ұстанымдармен тығыз байланыста зерттелетін мәселе бойынша тиісті қорытындылар жасалуы тиіс

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	12 бет 39 беттен

(ұйымдағы оң және теріс аспектілер автордың көзқарасы бойынша көрсетіледі) және анықталған кемшіліктерді жою, зерттелетін мәселені жетілдіру бойынша ұсыныстар дәлелденген түрде берілуі қажет.

Дипломдық жұмыстың тақырыбы мен мақсатына сәйкес екі бөлімнің болуына рұқсат етіледі.

Қорытындыда дипломдық зерттеу нәтижесінде жасалған және енгізілген теориялық және практикалық қорытындылар мен ұсыныстар жалпыланады. Олар қысқа әрі нақты болуы керек, зерттеу мазмұны, маңыздылығы, негізділігі мен ұсыныстардың, практикалық нәтижелердің тиімділігі туралы толық түсінік беруі қажет.

Қорытындының көлемі А4 форматындағы 2 беттің шегінен аспауы тиіс және негізгі бөлімнің мәтінін қайталамай баяндалады.

Дипломдық жұмыстың автор(лары) енгізген зерттелетін мәселені жетілдіруге арналған ұсыныстар ерекше мақтауға лайық. Бұл жағдайда қорытындылар мен ұсыныстарды келесі реттілікпен баяндаған дұрыс: алдымен автор(лардың) пікірінше анықталған кемшіліктер бойынша қорытындылар, кейін зерттелген объектіге қатысты ұйым туралы тиісті сипаттағы қорытындылар мен ұсыныстар.

Осылайша, қорытындылар мен ұсыныстар аталған реттілікпен тезистік түрде – қысқаша, нөмірленген тұжырымдар түрінде, толық дәлелдемесіз (егер ол дипломдық жұмыстың тиісті бөлімдерінде берілсе) немесе қысқаша, бірақ жеткілікті негізделген түрде рәсімделеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі. Бұл тізім дипломдық жұмыстың соңында, «Қорытынды» бөлімінен кейін беріледі.

Пайдаланылған әдебиеттер тізіміне тек студенттер нақты зерттеген және дипломдық жұмыста әртүрлі дәрежеде дәйексөзделген дереккөздер енгізілуі тиіс, сәйкес сілтемелер көрсетілуімен (Қосымша 9).

Ақпарат көздері дипломдық жұмыстың мәтінінде қолдану тәртібі бойынша тізімделеді. Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде кемінде 45 дереккөз болуы қажет.

Қосымшалар. Қосымшалар дипломдық зерттеуге қатысты, негізгі бөлімде көрсетілмеген материалдарды қамтиды.

Дипломдық жұмыста қабылданған шешімдерге, барлық деректердің дәлдігіне, сенімділігіне және объективтілігіне жауапкершілік дипломдық жұмыстың автор(лары) – студент(тер) мойнына жүктеледі.

12. Дипломдық жұмыстың мәтінін ресімдеу ережелері

Жалпы талаптар

Дипломдық жұмыстың мәтін беттері және жұмыста қолданылатын иллюстрациялар, кестелер А4 форматында болуы тиіс.

Дипломдық жұмыс компьютер мен принтерді пайдалана отырып, А4 форматындағы ақ қағаздың бір жағына баспа жолымен орындалуы керек, жол

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	13 бет 39 беттен

аралығы – бір интервал. Шрифт – қарапайым, кегль 14, Times New Roman. Белгілі талаптарға, формулаларға назар аудару үшін компьютерлік мүмкіндіктерді қолдануға, әртүрлі гарнитурадағы шрифттерді пайдалануға рұқсат етіледі.

Дипломдық жұмыстың мәтінін басқанда төмендегі өрістер өлшемдері сақталуы тиіс: оң жақ – 10 мм, жоғарғы – 20 мм, сол жақ – 30 мм, төменгі – 25 мм. Абзацтық шегініс 10 мм құрайды.

Әр бөлім жаңа беттен басталуы тиіс. Ішкі бөлімдердің мәтінін жеткілікті орын болған жағдайда аяқталмаған беттің бос бөлігіне басып шығаруға болады. Егер бос орын парақтың жартысынан кем болса, келесі ішкі бөлім жаңа беттен басталуы керек.

Бөлім мен ішкі бөлімнің атаулары арасындағы қашықтық мәтіннен бір бос жол болу керек; ішкі бөлім атауы мен мәтін арасындағы қашықтық – екі бос жол; ал алдыңғы ішкі бөлімнің мәтіні мен келесі ішкі бөлімнің атауы арасындағы қашықтық – екі бос жол (Қосымша 10).

Басылған мәтіннің, иллюстрациялар мен кестелердің, сондай-ақ жеке компьютерден шығарып алынған материалдардың сапасы олардың анық көріну талабына сәйкес болуы тиіс.

Дипломдық жұмысты орындау барысында мәтін бойымен кескіннің біркелкі тығыздығы, контрастылығы және айқындылығы сақталуы қажет. Дипломдық жұмыстың мәтінінде сызықтар, әріптер, сандар және белгілер анық әрі таза болуы тиіс.

Мәтіндік беттердің зақымдануы, қате жазулар және толық тазаланбаған бұрынғы мәтіннің (графиктердің) іздері қабылданбайды. Дипломдық жұмыстың мәтінінде сканерленген графиктерді, схемаларды, кестелерді және басқа ұқсас иллюстрацияларды қолдану рұқсат етілмейді.

Дипломдық жұмыстағы ғалымдардың аты-жөні, ұйымдардың атаулары, өнімдердің атаулары және басқа жеке атаулар түпнұсқа тілінде беріледі.

Тиісті атауларды транслитерациялауға және ұйымдардың атауларын дипломдық жұмыс тіліне аудармада түпнұсқа атауды қоса (бірінші рет аталған кезде) келтіруге рұқсат етіледі.

Дипломдық жұмысты құрастыру

Дипломдық жұмыстың құрылымдық элементтері «КІРІСПЕ», «МАЗМҰНЫ», бөлімдердің атаулары, «ҚОРЫТЫНДЫ», «ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ», «ҚОСЫМША» дипломдық жұмыстың құрылымдық элементтерінің тақырыптары болып табылады және мазмұнда да, мәтінде де абзацтық шегініспен бас әріптермен жазылады.

Дипломдық жұмыстың негізгі бөлігін бөлімдер мен ішкі бөлімдерге бөлу қажет. Бөлімдер мен ішкі бөлімдердің тақырыптары болуы тиіс. Тақырыптар бөлімдер мен ішкі бөлімдердің мазмұнын анық әрі қысқа көрсетуі керек.

Ішкі бөлімдердің атауларын абзацтық шегініспен бас әріптен бастап, соңында нүктесіз басып шығару қажет, астын сызбау керек. Егер атау екі сөйлемнен тұрса, олар нүктемен бөлінеді.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	14 бет 39 беттен

Дипломдық жұмыс беттерін нөмірлеу

Беттер араб цифрларымен нөмірленуі тиіс, дипломдық жұмыстың барлық мәтіні бойынша үздіксіз нөмірлеу сақталуы қажет. Бет нөмірі парақтың төменгі ортасына нүктесіз қойылады.

«Титул парағы», «Дипломдық жұмыстың тапсырмасы», «Мазмұны», «Кіріспенің» бірінші беті жалпы бет нөмірлеуге енгізіледі. Алайда «Титул парағыда», «Дипломдық жұмыстың тапсырмасында», «Мазмұнда» бет нөмірі көрсетілмейді. Бет нөмірлеу «Кіріспенің» екінші бетінен басталады.

Жеке парақтарда орналасқан иллюстрациялар мен кестелер дипломдық жұмыстың жалпы бет нөмірлеуіне қосылады немесе Қосымшаларға шығарылады.

A3 форматындағы парақтағы иллюстрациялар мен кестелер бір бет ретінде есептеледі.

Дипломдық жұмыстың бөлімдері мен ішкі бөлімдерін нөмірлеу

Дипломдық жұмыстың бөлімдері бүкіл бітіру жұмысында реттік нөмірге ие болуы тиіс, араб цифрларымен көрсетіледі, нүктесіз және абзацтық шегініспен жазылады. Ішкі бөлімдер әр бөлімнің шегінде нөмірленеді. Ішкі бөлімнің нөмірі бөлім мен ішкі бөлімнің нөмірінен тұрады, олардың арасы нүктемен бөлінеді. Ішкі бөлімнің нөмірінің соңында нүкте қойылмайды. Бөлімдер екі немесе одан да көп ішкі бөлімнен тұруы мүмкін.

Ішкі бөлімдерде тізімдер келтірілуі мүмкін.

Әр тізімнің алдында дефис қойылады немесе, қажет болған жағдайда, құжат мәтінінде тізім элементіне сілтеме жасау үшін кіші әріп (ё, з, й, о, ч, ь, ы, ь әріптерінен басқа) қойылып, оның артынан жақша қойылады.

Иллюстрациялар

Иллюстрациялар (суреттер, сызбалар, карталар, графиктер, схемалар, компьютерден шығарылған баспалар, диаграммалар, фотосуреттер және т.б.) дипломдық жұмыста олар алғаш рет мәтінде айтылғаннан кейін немесе келесі бетте орналастырылуы тиіс.

Барлық иллюстрацияларға дипломдық жұмыс мәтінінде сілтеме жасалуы қажет. Иллюстрацияларға сілтеме жасағанда «...2-суретке сәйкес...» немесе «...2-суретте көрсетілгендей...» деп жазу керек.

Иллюстрациялар компьютерлік түрде, соның ішінде түрлі-түсті нұсқада болуы мүмкін. Сызбаларды, графиктерді, диаграммаларды, схемаларды компьютерлік баспа арқылы орындауға рұқсат етіледі. A4 форматынан кіші фотосуреттер стандартты ақ парақтарға жабыстырылады.

Қосымшалардағы иллюстрацияларды қоспағанда, барлық иллюстрациялар араб цифрларымен үздіксіз нөмірленеді.

Дипломдық жұмыстағы барлық иллюстрациялар «Сурет» сөзімен белгіленеді. Сурет нөмірі, «сурет» сөзі және атауы жолдың ортасына орналастырылады және иллюстрацияның астында нүктемен бөлініп көрсетіледі (Қосымша 11).

Иллюстрациялар қажет болған жағдайда түсіндірме мәліметтерге (сурет

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	15 бет 39 беттен

астындағы мәтін) ие болуы мүмкін. Бұл жағдайда сурет нөмірі, «сурет» сөзі, және атауы түсіндірме мәтіннен кейін орналастырылады.

Кестелер

Кестелер көрсеткіштерді салыстыруды жеңілдету және көрнекілікті арттыру үшін қолданылады. Кестенің атауы оның мазмұнын нақты және қысқаша көрсетуі тиіс. Кестенің атауы кестенің үстіне, «Кесте» сөзінен кейін келесі жолда, абзацтық шегініспен орналастырылады.

Кестелер дипломдық жұмыста олар алғаш рет мәтінде аталғаннан кейін немесе келесі бетте орналастырылуы тиіс.

Барлық кестелерге дипломдық жұмыс мәтінінде сілтеме жасалуы қажет. Сілтеме жасағанда «Кесте» сөзі мен оның нөмірі көрсетіледі. Қосымшалардағы кестелерді қоспағанда, барлық кестелер араб цифрларымен үздіксіз нөмірленеді.

Көп жолдан тұратын кестені басқа бетке көшіруге рұқсат етіледі. Кестенің бір бөлігін басқа бетке көшіру кезінде «Кесте» сөзі мен оның нөмірі бірінші бөліктің үстінде, сол жақта, абзацтық шегініспен бір рет көрсетіледі; кестенің шегін белгілейтін төменгі көлденең сызық жүргізілмейді. Қалған бөліктердің үстінде кестенің нөмірі және «жалғасы» сөзі көрсетіледі, мысалы, «1-кестенің жалғасы» (бұл жазу жалғасып жатқан кестенің жоғарғы оң жақ бұрышына қойылады).

Көп бағаналы кестені қосымшаға шығару ұсынылады; оны бөлік-бөлік етіп бір бет ішінде бірінің астына бірін орналастыруға, сондай-ақ көлемді кестелерді А3 форматындағы парақта орналастыруға болады.

Кестенің әртүрлі жолдарында қайталанатын бағандағы мәтін бір сөзден тұрса, оны бірінші рет жазғаннан кейін тырнақшаға ауыстыруға болады; екі және одан көп сөзден тұрса, бірінші рет қайталанғанда «бірдей» деп жазылады, кейінгі қайталауларда қос тырнақша қолданылады. Қайталаулардың орнына цифрларды, маркаларды, белгілерді, математикалық және химиялық символдарды тырнақшамен алмастыруға болмайды. Егер кестенің кез келген жолында сандық немесе басқа мәлімет берілмесе, онда ол жолға сызықша қойылады.

Кестедегі бағандар мен жолдардың тақырыптары бас әріптен жазылуы тиіс, ал бағандардың қосалқы тақырыптары – егер олар тақырыппен бір сөйлемді құраса, кіші әріптен, ал жеке мәнге ие болса, бас әріптен жазылады. Кестелердің тақырыптары мен қосалқы тақырыптарының соңында нүкте қойылмайды.

Кестелер әдетте сол, оң, үстіңгі және астыңғы жағынан сызықтармен шектеледі. Кестедегі қаріп өлшемін мәтінге қарағанда кішірек қолдануға рұқсат етіледі. Баған тақырыптары, әдетте, кесте жолдарына параллель жазылады. Қажет болған жағдайда баған тақырыптарын перпендикуляр орналастыруға болады. Кестенің тақырыбы кестенің қалған бөлігінен сызық арқылы бөлінуі тиіс. Кестені рәсімдеу үлгісі Қосымша 12-де келтірілген.

Жоғарғы мәтін, «Кесте» сөзі және төменгі мәтін арасындағы

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	16 бет 39 беттен

арақашықтық бір бос жолдан тұруы тиіс. «Кесте» сөзі мен оның атауы мен кестенің өзінің арасындағы бос жолдар рұқсат етілмейді.

Ескертпелер

«Ескертпе» сөзі бас әріппен және астын сызбай жазылады.

Ескертпелер дипломдық жұмыста мәтіннің, кестелердің немесе графикалық материалдың мазмұнына түсініктеме немесе анықтамалық мәлімет қажет болған жағдайда беріледі.

Ескертпелер олармен байланысты мәтіндік немесе графикалық материалдан немесе кестеден кейін орналастырылады. Егер ескертпе біреу болса, «Ескертпе» сөзінен кейін сызықша қойылып, ескертпе бас әріппен жазылады. Бір ескертпе нөмірленбейді. Бірнеше ескертпелер реттік араб цифрларымен нүктесіз нөмірленеді. Кестеге арналған ескертпе кестенің соңында, кестені шектейтін сызық үстінде орналастырылады.

Формулалар мен теңдеулер

Формулаларды тек Equation формулалар редакторын қолданып теру қажет. Оны келесі жолмен табуға болады: «Қою» қойындысы – «Мәтін» өрісі – «Объект» – «Жасау» қойындысы – Объект түрі: Corel Equations немесе Microsoft Equations 3.0.

Бұл жағдайда «формула» деп екі немесе одан да көп таңбадан тұратын, сөз емес (атау, қысқартылған атау) кез келген тізбек түсініледі, ол орыс немесе басқа тілдегі сөз болып саналмайды. Мысалы, MATLAB – сөз (көрсетілген контексте), ал $f(x(0))$ – сөз емес.

Формулалар мен теңдеулер мәтіннен бөлек жолға шығарылады. Әр формула немесе теңдеудің үстінде және астында бір бос жол қалдыру қажет. Егер теңдеу бір жолға сыймаса, оны теңдік белгісінен (=) немесе қосу (+), алу (-), көбейту ($\times$), бөлу (:), немесе басқа математикалық белгілерден кейін келесі жолға аудару керек, және жаңа жолдың басында сол белгі қайталанады. Көбейту амалын білдіретін белгі бойынша формула аударылған кезде « $\times$ » белгісі қолданылады.

Белгілер мен сандық коэффициенттердің мәнін түсіндіру формуланың астына, олар формуладағы ретімен берілуі тиіс.

Формулаларды дипломдық жұмыстың бүкіл көлемінде реттік нөмірлеу қажет, араб цифрларымен дөңгелек жақшаларда, жолдың ең оң жағында орналастырылады. Мысалы,

$$A = a \times b \quad (1)$$

Мәтінде формулалардың реттік нөмірлеріне сілтемелер жақшаларда беріледі. Мысалы: «...формулада (1)...».

Қосымшаларға орналастырылған формулалар әр қосымшаның шеңберінде жеке араб цифрларымен нөмірленеді, әр санның алдында қосымшаның белгісі көрсетіледі, мысалы, формула (A.1).

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	17 бет 39 беттен

Жұмыста математикалық теңдеулерді беру тәртібі формулаларды беру тәртібімен бірдей.

Белгілер мен сандық коэффициенттердің мәнін түсіндіру формуланың астына, формуладағы ретімен берілуі тиіс. Әр символ мен сандық коэффициенттің мәні жаңа жолдан беріледі. Түсіндірменің бірінші жолы «мұндағы» сөзімен басталады, кейін екі нүкте қойылмайды. Мысалы,

Еңбек шығындарының абсолюттік азаюы (ΔT) формулада (2) қарастырылған.	
	$\Delta T = T_0 \times T_1 \quad (2)$
Мұндағы: T_0 – ақпаратты өңдеуге кететін еңбек шығындары базалық нұсқа бойынша;	
T_1 – ақпаратты өңдеуге кететін еңбек шығындары ұсынылған нұсқа бойынша.	
$\Delta T = 45 \times 90 = 4050$ тг.	
БЖЖ пайдалануымен байланысты бірлік капиталқорлары формулада (3) анықталады.	
	$L_{CM} : (N_1 \times 21,8 \times 12) \quad (3)$
	$150000 : (30 \times 21,8 \times 12) = 150000 : 7848 = 19 \text{ теңге}$

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі және сілтемелер

Қолданылған әдебиеттер туралы мәліметтер дипломдық жұмыста мәтінде берілген сілтемелердің реті бойынша әдебиеттер тізімінде орналастырылуы тиіс, араб цифрларымен нүктесіз нөмірленеді және абзац шегінісінен басталады (Қосымша 9).

Сілтемелер құжатқа толық немесе оның бөлімдеріне және қосымшаларына жасалуы мүмкін.

Стандарттар мен техникалық шарттарға сілтеме жасағанда тек олардың белгілеуі көрсетіледі, жылын көрсету міндетті емес, егер стандарт толық сипатталған болса, әдебиеттер тізімінде.

Дипломдық жұмыста қолданылған әдебиеттерге сілтемелер шаршы жақшаларда беріледі. Мысалы: [2, б. 17]. Ақпарат БАҚ немесе интернет-ресурстардан алынған жағдайда, шаршы жақшаларда тек дереккөз нөмірі көрсетілуі мүмкін, мысалы: [7].

Қосымшалар

Қосымшалар дипломдық жұмыстың жалғасы ретінде оның келесі беттерінде орналастырылады.

Дипломдық жұмыста барлық қосымшаларға сілтемелер жасалуы тиіс. Қосымшалар мәтіндегі сілтемелер ретімен орналастырылады.

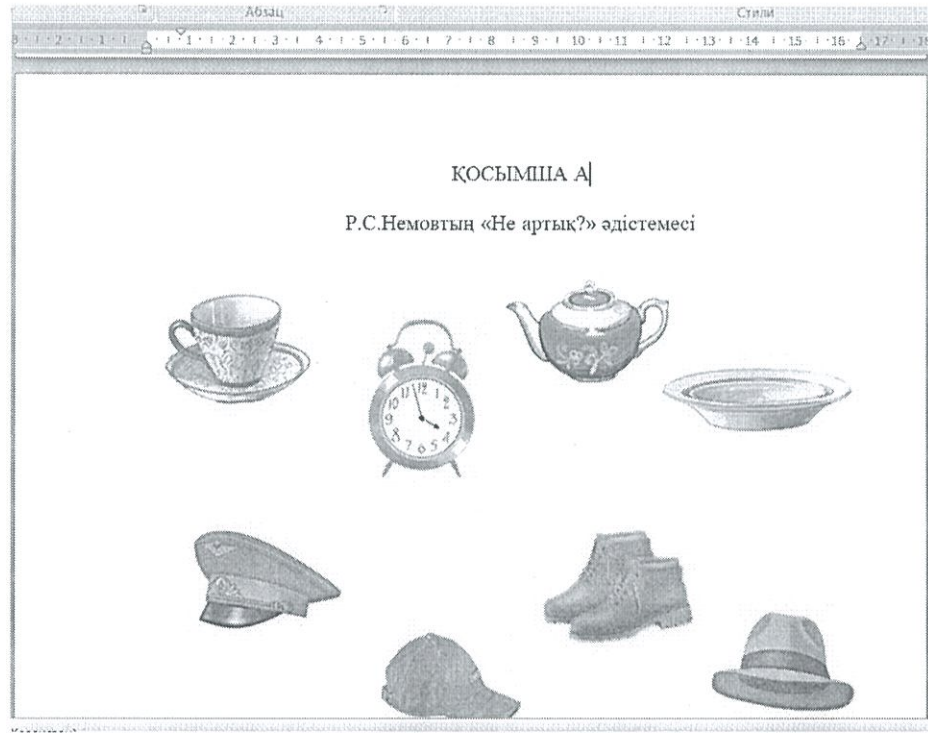
Әр қосымшаны жаңа беттен бастау қажет, беттің жоғарғы ортасында «ҚОСЫМША» сөзі және дипломдық жұмыстың жазылған тіліне сәйкес белгісі көрсетіледі, мысалы, ҚОСЫМША А.

Қосымшаларды дипломдық жұмыстың жазылған тілінде А әрпінен

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	18 бет 39 беттен

бастап, Е, З, И, О, Ч, Ы, Ъ әріптерін қоспағанда, бас әріптермен нөмірлейді.

Қосымшаның тақырыбы болуы керек, оны мәтінге симметриялы етіп (ортасына) бас әріппен жеке жолға жазу қажет.

Қосымшалар дипломдық жұмыстың қалған бөлігімен бірге жалпылама нөмірлеуге ие болуы тиіс.

Егер дипломдық жұмыста бір ғана қосымша болса, оны нөмірлеуге жол беріледі.

Өлшем бірліктері белгіленген стандарттарға сәйкес көрсетілуі тиіс, ал көрсеткіштер мен басқа сандық мәліметтер артық таңбаларсыз беріледі. Мысалы, сомалар мыңға немесе миллионға дейін дөңгелектенеді (ондық бөлшектермен), пайыздар – 0,01%-ға дейін дәлдікпен.

Дипломдық жұмыста терминдер, шартты белгілер және жалпы қабылданған қысқартулардың біртектілігі сақталуы тиіс (мысалы, ХҚЕС аббревиатурасы – халықаралық қаржылық есеп стандарттары).

13. Дипломдық жұмыстарды өзге дереккөздерден алынған мәтіндердің болуына тексеру тәртібі

Дипломдық жұмыстар өзге дереккөздерден алынған материалдардың бар-жоғын және сөздер мен сөз тіркестерін мәнін өзгертпей синонимдік ауыстыру арқылы қолдануды (парафраз), сонымен қатар басқа тілден аударылған мәтінді пайдалануды тексеруден өтеді. Бұл тексеру қосылған модульдерді пайдалана отырып, университеттің лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуінде жүргізіледі.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	19 бет 39 беттен

Дипломдық жұмыстарды өзге дереккөздерден алынған материалдарға тексеру тәртібі білім алушылардың жазбаша жұмыстарын тексеру ережесімен анықталады. Қазтұтынуодағы ҚарУ-ПРВ-09-2022.

Дипломдық жұмыстарды алынған материалдарға және плагиатқа тексеру тиісті білім беру бағдарламасы бойынша Аттестаттау комиссиясына тапсырудан кемінде бір күн бұрын жүзеге асырылады.

Аяқталған дипломдық жұмыс электрондық тасымалдаушыда rtf немесе pdf форматында белгіленген тәртіппен жауапты тұлғаға тапсырылады. Бұл тұлға университеттің лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуінде өзге дереккөздерден алынған материалдардың бар-жоғын тексеріп, тексеру нәтижелері бойынша анықтаманы шығарады.

20 Мб-тан асатын файлдар архивтелуі тиіс. Жүктелетін файлдың атауы дұрыс және жұмысты орындаушылар мен оның сипатын көрсетуі қажет. Файл атауында келесі мәліметтер көрсетілуі тиіс: студенттің тегі, аты және әкесінің аты, бітіру жұмысы түрінің атауы, тапсыру жылы (мысалы, ИС-20-2 тобы, Ахметов А.А., Громов А.И., Салауатов Б.Е., дипломдық жұмыс, 2025).

Дипломдық жұмыстың өзге дереккөздерден алынған материалдардың бар-жоғын тексеру нәтижелері туралы анықтама студентке беріледі және жауапты тұлға тарапынан қол қойылады.

Студент өз орындаған дипломдық жұмысының тексеру нәтижелерімен танысуға құқылы.

Университеттің лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуіндегі өзге дереккөздерден алынған материалдардың болуына дипломдық жұмысты тексеру нәтижелері кафедра меңгерушісі тарапынан бітіру жұмысын қорғауға жіберуге рұқсат беру шешімінде ескеріледі.

Студент дипломдық жұмысты қорғауға тек жұмыс көлеміндегі өзге дереккөздерден алынған материалдардың үлесі 35%-дан аспаған жағдайда, сонымен қатар тексерілетін құжатқа қатысты күдікті белгілер/сілтемелер болмаған кезде жіберіледі. Егер университеттің лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуінде дипломдық жұмыстың өзге дереккөздерден алынған материалдарын тексеру нәтижелері белгіленген нормаларға сәйкес келмесе, жұмыс қайта өңдеуге жіберіліп, кейіннен қайта тексерілуі тиіс. Бір дипломдық жұмысты тексеру ең көп екі рет жүргізілуі мүмкін.

Егер студент техникалық тәсілдер арқылы алынған материалдарды жасыруға немесе жұмыс түпнұсқалығын жасанды түрде жоғарылатуға әрекет жасап, университеттің лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуінде «күдікті құжат» деген белгі алса, жұмыс қайта өңдеуге жіберіледі және өзге дереккөздерден алынған материалдар бойынша қайта тексеріледі.

Егер дипломдық жұмыстың қайта тексеру нәтижелері де белгіленген нормаларға сәйкес келмесе, студент осы оқу жылында дипломдық жұмысын қорғауға жіберілмейді.

Студент қайта өңделген дипломдық жұмысты келесі оқу жылында қорғауға қайта қалпына келтірілуі мүмкін.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	20 бет 39 беттен

14. Дипломдық жұмыста ЖИ қолдану тәртібі

Дипломдық жұмысты дайындау барысында генеративті ЖИ технологиялары пайдаланылған жағдайда, нәтижелер, тұжырымдар, ұсыныстар мен қорытындылар автор(лар) тарапынан өз бетінше тұжырымдалуы тиіс.

Генеративті ЖИ технологияларын олардың атауын, өндірушісін (құқық иесін), нұсқасын және жүгіну/пайдалану күнін көрсететін тиісті сілтемесіз қолдану академиялық адалдық қағидаларын, сондай-ақ ЖИ қолданудың этикалық және құқықтық нормаларын бұзу болып табылады.

Плагиатты анықтау мүмкіндігін азайту немесе болдырмау мақсатында техникалық құралдарды және тәсілдерді, соның ішінде генеративті ЖИ технологияларын қолдануға жол берілмейді.

Дипломдық жұмыстың автор(лары) генеративті ЖИ технологиялары арқылы алынған ақпаратты шынайы, қауіпсіз және этикалық тұрғыдан дұрыс пайдалануға жауапты болады.

Дипломдық жұмыстың автор(лары) ЖИ технологиясын пайдаланған жағдайда, оның қолданылғаны туралы сілтеме беріп, генеративті ЖИ технологиясының дипломдық жұмыстың қандай кезеңдерінде және қандай тәсілмен қолданылғанын, сондай-ақ осы арқылы алынған деректердің шынайылығын тексеру және (немесе) оларды өңдеу мен интерпретациялау әдістерін көрсетуге міндетті. Мұндай мәліметтердің болмауы автор(лар)дың аталған технологияларды жұмыс барысында пайдаланбағанын растайды.

Генеративті ЖИ технологияларын дипломдық жұмысқа пайдалану ғылыми жетекшінің алдын ала мақұлдауы болған жағдайда ғана рұқсат етіледі.

15. Дипломдық жұмыстың соңғы нұсқасын рәсімдеу

Дипломдық жұмыстың соңғы нұсқасы компьютерде теріліп, принтер арқылы А4 форматындағы ақ қағаздың бір жағына басылуы тиіс.

Дипломдық жұмыстың көлемі қосымшаларды есептемегенде 50 беттен кем болмауы қажет.

Бітіруші кафедрада дипломдық жұмыстың рәсімделу талаптарына сәйкестігін тексеру үшін норма-бақылау жүргізіледі.

Дипломдық жұмыстың соңында, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен кейін, студент(тер) өз қолын қойып, тегі толық көрсетілген қолтаңба түсіндірмесін және дипломдық жұмыстың аяқталған күні (күні, айы, жылы) көрсетілуі тиіс.

Дайын дипломдық жұмысты студент(тер) ғылыми жетекшіге тапсырады. Ғылыми жетекші дипломдық жұмысқа пікір дайындайды, онда жұмыстың мазмұнына объективті (оң немесе теріс) сипаттама беріледі (көп авторлы немесе пәнаралық жұмыс болған жағдайда әр студентке жеке түрде). Пікірде

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	21 бет 39 беттен

мыналар көрсетіледі:

- зерттеу тақырыбының өзектілігін растайды;
- жұмыста тұжырымдалған қорытындылар мен ұсыныстардың теориялық және практикалық маңыздылығын атап көрсетеді;
- студенттің дипломдық зерттеу әдістерін қаншалықты меңгергенін, оның ішінде теориялық ақпарат көздерімен және практикалық материалмен жұмыс істеу дағдыларын бағалайды;
- студенттің университетте алған білімдерін нақты (әдіснамалық және практикалық) міндеттерді шешуде қолдана алған-алмағанын анықтайды;
- студенттің бастамашылдығын және дипломдық жұмысты орындаудағы дербестік дәрежесін көрсетеді;
- студенттің еңбекқорлығы, ұқыптылығы, жинақылығы және шығармашылық даралығы байқалған-байқалмағанын атап өтеді;
- дипломдық жұмысты қорғауға жіберу туралы қорытынды береді.

Ғылыми жетекшінің пікірі оның қолымен расталып, дайындалған күні қойылады. Егер ғылыми жетекші университет оқытушысы болып табылмаса, оның қолы жұмыс істейтін ұйымының кадр бөлімі қызметкерінің қолымен және мөрімен куәландырылуы тиіс.

Студенттер дипломдық жұмысты тек ғылыми жетекші(лері)нің «қорғауға жіберіледі» деген белгісі бар оң пікір(лері) болған жағдайда ғана қорғай алады. Дипломдық жұмысты ғылыми жетекші мақұлдаса, қорғауға жібермеу себептерін негіздеп, теріс пікір жазады.

Ғылыми жетекшінің пікірінің мазмұнымен студент Аттестаттау комиссиясының отырысына дейін таныстырылуы тиіс.

Дипломдық жұмысты рецензиялау

Қорғауға жіберілген аяқталған дипломдық жұмыстар сыртқы рецензиялау рәсімінен өту үшін рецензентке жіберіледі.

Сыртқы рецензенттердің тізімі кафедра меңгерушісінің ұсынысы негізінде, дипломдық жұмыстың профиліне сәйкес келетін өндіріс және ғылыми ұйымдардың мамандары ішінен, ректордың бұйрығымен бекітіледі. Сыртқы рецензент ретінде өзге жоғары оқу орындарының профессорлары, доценттері және оқытушылары да тартыла алады. Рецензенттердің жоғары білімі, дипломдық жұмыстың бағытына сәйкес келетін ғылыми дәрежесі/ғылыми атағы (бар болған жағдайда) болуы тиіс.

Рецензент дипломдық жұмысқа жазбаша сын-пікір ұсынады. Сын-пікірде зерттелген тақырыптың өзектілігі, жаңашылдығы мен практикалық маңыздылығы, дипломдық зерттеу тақырыбының маман даярлау профиліне, берілетін академиялық дәрежеге немесе біліктілікке сәйкестігі, зерттеудің дербестігі, қорытындылар мен ұсыныстардың болуы, мәселенің шешілу дәрежесі және зерттеудің аяқталғандығы көрсетілуі қажет.

Сын-пікірде баллдық-рейтингтік-әріптік жүйе бойынша бағасы және тиісті бакалавр дәрежесін беру мүмкіндігі туралы негізделген қорытынды беріледі.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	22 бет 39 беттен

Сын-пікір компьютерде теріліп рәсімделеді және дайындалған күні көрсетіліп, рецензенттің қолымен бекітіледі. Сын-пікір берушінің қолы оның жұмыс орны бойынша ұйымның мөрімен куәландырылуы тиіс.

Рецензенттің оң немесе теріс қорытындысына қарамастан студент(тер) дипломдық жұмысты қорғауға жіберіледі.

Студент сын-пікір мазмұнымен Аттестаттау комиссиясының отырысына дейін міндетті түрде танысуы қажет.

Дипломдық жұмыс ғылыми жетекшінің оң пікірімен, университеттің лицензиондық бағдарламалық қамтамасыз етуінде жүргізілген плагиатты анықтау нәтижелері туралы анықтамамен және сын-пікірмен бірге кафедра меңгерушісіне ұсынылады.

Кафедра меңгерушісі дипломдық жұмыс пен қоса тапсырылған құжаттарды қарап шығып, олардың негізінде жұмысты қорғауға жіберу немесе жібермеу туралы шешім қабылдайды. Егер кафедра меңгерушісі студент(тер)ді дипломдық жұмысты қорғауға жіберу мүмкін емес деп тапса, бұл мәселе кафедра отырысында студент(тер)дің және олардың ғылыми жетекші(лер)інің міндетті қатысуымен қаралады.

Аттестаттау комиссиясына студент ұсынады:

- кафедра меңгерушісінің қорғауға жіберілгені туралы бекітуімен және студент(тер) қолымен расталған қатты мұқабалы дипломдық жұмыс;
- ғылыми жетекшінің(лер) пікірі;
- университеттің лицензиондық бағдарламалық қамтамасыз етуінде жүргізілген плагиатты анықтау нәтижелері туралы анықтама;
- дипломдық жұмыстың сыртқы рецензиясы (сын-пікір).

Дипломдық жұмыстың ғылыми және практикалық құндылығын сипаттайтын материалдар (бейресми шолулар, анықтамалар және жобалау нәтижелерін енгізу актілері және т.б.) ұсынылуы мүмкін.

Дипломдық жұмысты қорғау студенттің қалауы бойынша қазақ, орыс немесе ағылшын тілдерінде жүргізіледі.

Дипломдық жұмысты қорғау ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы заманауи техникалық құралдар мен жетістіктерді пайдалана отырып, мультимедиялық презентациялар арқылы жүзеге асырылуы тиіс.

Дипломдық жұмыстарды қорғау қорытынды аттестаттау кестесіне сәйкес тиісті білім беру бағдарламалары бойынша Аттестаттау комиссияларының отырысында, университет аудиторияларында өткізіледі.

Екі немесе одан да көп студенттер атқарған пәнаралық дипломдық жобалар тиісті білім беру бағдарламалары бойынша Аттестаттау комиссияларының бірлескен отырысында қорғалады.

Шектеу шаралары енгізілген жағдайда, төтенше жағдай, әлеуметтік, табиғи немесе техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған жағдайда дипломдық жұмыстарды қорғау форматы университет тарапынан аймақтағы және елдегі жағдайға сәйкес анықталады.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	23 бет 39 беттен

Дипломдық жұмыстарды қорғау кезінде міндетті түрде білім алушылардың жеке тұлғасын сәйкестендіру жүргізіледі.

16. Дипломдық жұмысты қорғау және бағалау тәртібі

Аттестаттау комиссиясында (бұдан әрі-АК) дипломдық жұмысты қорғау тәртібі білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу қағидаларына сәйкес айқындалады.

Дипломдық жұмыстарды қорғау белгіленген мерзімдерде АК-ның ашық отырысында өткізіледі.

Дипломдық жұмысты қорғау бітіруші кафедра студенттерінің, оқытушыларының қатысуымен жария түрде ұйымдастырылады. Қорғауға сондай-ақ ғылыми жетекші(лер), базасында дипломдық зерттеу жүргізілген ұйымның өкілдері және басқа да мүдделі тұлғалар шақырылуы мүмкін.

Дипломдық жұмысты қорғауға студент(тер) мұқият дайындалуға тиіс: өз баяндамасының (хабарламасының) тезистерін әзірлеу, иллюстрациялық материалдарды (кестелер, схемалар, таратпа материалдар, презентациялар және т.б.) дайындау қажет.

Студент(тер) ұсынған схемалар, аналитикалық кестелер, графиктер, диаграммалар, қорытындылар мен ұсыныстардың қысқаша тізімі түріндегі таратпа материал мақтауға лайық.

АК алдында дипломдық жұмысты қорғау барысында студент(тер) дипломдық жұмыстың мақсаты мен міндеттерін қысқаша да нақты сипаттап, негізгі тұжырымдарды баяндап, өз қорытындылары мен ұсыныстарын жеткізіп және оларды дәлелдеп, яғни негіздеп беруі тиіс. Студенттің баяндамасына (хабарламасына) 15 минуттан артық уақыт берілмейді.

Дипломдық жұмыстарды қорғау ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттерге бейімделеді: инклюзивті білім беру нормаларына сәйкес аудиторияның қол жетімділігі қамтамасыз етіледі, арнайы техникалық құралдарды пайдалану, егер студенттің жағдайы медициналық қорытындымен расталса, қашықтықтан қорғау формасын таңдау мүмкіндігі беріледі.

Диплом алушыға комиссия төрағасы мен мүшелері немесе дипломдық жұмысты қорғауға қатысушылардың кез келгені сұрақтар қояды. Қойылған сұрақтарға диплом қысқа, бірақ толық жауаптар беруі керек. Қорғауға қатысушылар бітіру жұмысын талқылауға қатысуға құқылы.

Талқылау аяқталғаннан кейін АК хатшысы Ғылыми басшының(лардың) пікірін және ұсынылған шолуды оқиды. Аттестаттау комиссиясының отырысында ғылыми жетекші дипломдық жұмыстың орындалу барысын сипаттау үшін сөз сөйлей алады.

Диплом алушыға пікірде, сын-пікірде және/немесе сөйлеген сөздерінде келтірілген ескертулерге жауап беруге мүмкіндік беріледі.

Дипломдық жұмысты бағалау балдық рейтингтік әріптік жүйе бойынша аттестаттау комиссиясының жабық отырысында айқындалады. Дипломдық

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	24 бет 39 беттен

жұмысты/жобаны қорғау нәтижелері АҚ отырысының хаттамасымен әр студент бойынша жеке ресімделеді және қорғау жүргізілген күні жарияланады.

Дипломдық жұмысты белгіленген мерзімде орындамаған және/немесе оны қорғамаған білім алушы университет студенттері қатарынан шығарылады, бірақ университет студенттері қатарына қайта қабылданғаннан кейін дипломдық жұмысты қорғау құқығы беріледі.

Дипломдық жұмыс және оны Аттестаттау комиссиясының алдында қорғау нәтижелері тиісті білім беру бағдарламасы бойынша студентке бакалавр дәрежесін беру және диплом тапсырудың міндетті шарттары болып табылады.

Қорытынды аттестация нәтижелерімен келіспеген студент дипломдық жұмысты қорғау күні апелляцияға береді.

Апелляция өткізу үшін университет ректорының бұйрығымен біліктілігі білім беру бағдарламасының бағытына сәйкес келетін тәжірибелі оқытушылар қатарынан апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляцияға өтініш академиялық мәселелер жөніндегі проректор басқаратын апелляциялық комиссия төрағасының атына жазылады. Өтінішті комиссия АҚ мүшелері мен апелляциялық комиссия мүшелерінің міндетті түрде қатысуымен 2 күн ішінде қарайды.

Апелляция қанағаттандырылған жағдайда АҚ отырысының хаттамасы қайта рәсімделеді. Бұл жағдайда алғашқы хаттаманың нәтижелері мына жазбамен күшін жояды: «Баға № _____ хаттамамен _____ күні _____ бетте қайта қаралды», және ол АҚ-ның барлық қатысқан мүшелері тарапынан қол қойылады.

Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейін ұсынылған денсаулық жағдайы туралы құжаттар АҚ-да қарастырылмайды.

Оң бағаны көтеру мақсатында дипломдық жұмысты қайта қорғауға жол берілмейді.

«Қанағаттанарлықсыз» баға алған студенттерге осы қорытынды аттестаттау кезеңінде дипломдық жұмысты қайта қорғауға рұқсат етілмейді.

17. Дипломдық жұмыстарды сақтау тәртібі

Дипломдық жұмыстар қорғаудан кейін бітіруші кафедра арқылы ЖОО мұрағатына кафедра меңгерушісі бекіткен тізім бойынша тапсырылады.

Дипломдық жұмыстар ЖОО мұрағатында істер номенклатурасына сәйкес сақталады.

Көрсетілген мерзім өткен соң дипломдық жұмыстар акт негізінде комиссия арқылы тізімнен шығарылады.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	КарУ Казпотребсоюза-ӨН-127-2025	25 стр. из 39

18. Шығару және тарату

Осы әдістемелік нұсқауларды шығаруды және таратуды ЖЖОКБ АДД қамтамасыз етеді.

19. Сақтау

Әдістемелік нұсқаулардың түпнұсқасы ЖЖОКБ АДД-де, ал көшірмесі СҚЖАО-да сақталады.

Әзірлеушілер:

П.ғ.к., «Психология, педагогика
және әлеуметтік жұмыс»
кафедрасының доценті

 Кенжебаева С.К.

П.ғ.к., «Психология, педагогика
және әлеуметтік жұмыс»
кафедрасының меңгерушісі

 Абдакимова М.К.

А.ж.м., «Цифрлық инженерия
және IT-Аналитика»
кафедрасының аға оқытушысы

 Цицина А.С.

П.ғ.м., «Психология, педагогика
және әлеуметтік жұмыс»
кафедрасының аға оқытушысы

 Ельшина М.К.

Келісілді:

Ректор аппаратының
басшысы

 Еремин Ю.Н.

ЖЖОКБ АДД директоры
э.ғ.к., профессор

 Даниярова М.Т.

СҚЖАО директоры
э.ғ.к., доцент

 Кудикенова Д.Г.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	26 бет 39 беттен

20. Қосымшалар

ҚОСЫМША 1

_____ каф.меңгерушісі
(кафедра атауы)

(аты-жөні, ғылыми дәрежесі, атағы)
Студент

(топтың, факультеттің атауы)

(күндізгі немесе оқытудың ҚБТ нысанын
қолдана отырып күндізгі)

(Аты-жөні)

Тел. _____

Өтініш

Маған дипломдық жұмыстың № _____ « _____ » тақырыбын бекітуді және ғылыми жетекші етіп _____ (аты-жөні, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы) тағайындауды сұраймын.

Мен Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінде қолданылып жүрген білім алушылардың жазбаша жұмыстарын өзге дереккөздерден алынған материалдарға тексеру ережелерімен таныстым. Осы ережелерге сәйкес, тікелей плагиат анықталған жағдай немесе рұқсат етілген пайыздық нормасын сақтамау менің дипломдық жұмысымның қорғауға жіберілмеуіне және университеттен шығаруға дейінгі тәртіптік шаралардың қолданылуына негіз болып табылады.

(білім алушының қолы)

(күні)

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	27 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 2

Дипломдық жұмысты орындауға тапсырыс

«_____» _____ 202__ ж.

Ұйым _____
студентке _____

(топ, факультет, аты-жөні)

дипломдық жұмысты тақырыбы бойынша орындауды тапсырады.

Тапсырыстық дипломдық жұмысты орындау қажеттілігінің себебі

Тапсырыс беруші _____

Орындаушы _____

(ұйым басшысының
лауазымы, тегі мен инициалдары)

(студенттің тегі мен инициалдары)

Ұйым мөрі

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	28 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 3

Ұйым _____
(ұйымның атауы)

ХАТТАМАДАН КӨШІРМЕ № _____
«__» _____ 202__ ж.

ТЫҢДАЛДЫ

Студенттің хабарламасы _____
(ЖОО, факультет, оқу тобының атауы)

(студенттің тегі, аты, әкесінің аты)

тақырыпта орындалған дипломдық жұмыстың нәтижелері туралы

ҚАУЛЫ ЕТТІ

Студенттің _____
(тегі, инициалдары)

(дипломдық жұмыс тақырыбы)

дипломдық жұмыстың тақырыбы бойынша ақпаратын тыңдағаннан кейін
ұйым басшысы _____
(тегі, инициалдары)

бұл дипломдық жұмыста келтірілген қорытындылар мен ұсыныстарды
ұйымның қызметінде ескеру және қолдану қажеттігін атап өтті. Дипломдық
жұмыстың ұсыныстарын 202__ жылы ұйымда сынақтан өткізу, одан кейін оң
нәтижелерін енгізіп, автордың қорытындылары мен ұсыныстарын пайдалану
(енгізу) туралы акті рәсімдеу қажет.

Ұйым басшысы _____
(қолы) (қолтаңбаның талдамасы)

Ұйым мөрі

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	29 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 4

(ЖОО атауы)
Факультет _____ кафедра _____
Білім беру бағдарламасы _____ « _____ »

БЕКІТЕМІН
_____ каф.меңгерушісі
(кафедра атауы)

_____ (аты-жөні, ғылыми дәрежесі, атағы)

_____ (қолы)

« _____ » _____ 202_ ж.

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС БОЙЫНША ТАПСЫРМА

Студентке (терге) _____
(тегі, аты, әкесінің аты)

1. Дипломдық жұмыс тақырыбы _____

университеттің « _____ » _____ 202_ ж. № _____ бұйрығымен бекітілген.

2. Аяқталған дипломдық жұмысты тапсыру мерзімі _____

3. Дипломдық жұмысқа бастапқы мәліметтер _____

4. Дипломдық жұмыста әзірленуге жататын мәселелердің тізбесі:

а) _____

б) _____

в) _____

5. Ұсынылатын негізгі әдебиеттер:

Бөлім	Кеңесшінің аты-жөні	Мерзімдері	Қолы

[illegible]

¹ Бұл бөлім орындалатын жұмыс бойынша кеңесші болған жағдайда толтырылады

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	31 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 5

Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті

Ахметова Ж.М.

**Жасанды интеллект коммуникацияның жаңа модельдерін қалыптастыру
факторы және олардың психологиялық салдары ретінде**

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

6B03102 «Психология және білім берудегі менеджмент»

Қарағанды 202__

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	32 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 6
Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті

**«Қорғауға жіберіледі»
Кафедра меңгерушісі**

«_____» _____ 202__ ж.

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

тақырыбы: « _____ »

_____ білім беру бағдарламасы бойынша

Орындаған
_____ топ студенті

(ТАӘ)

Ғылыми жетекші(лер)
(ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы)

(ТАӘ)

Қарағанды 202__

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	33 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 7

Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті

«Қорғауға жіберіледі»
Кафедра меңгерушісі

«Қорғауға жіберіледі»
Кафедра меңгерушісі

«__» 202 ж.

«__» 202 ж.

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

тақырыбы: « _____ »

_____ білім беру бағдарламасы бойынша

Орындағандар

_____ топ студенті (ТАӘ)

_____ топ студенті (ТАӘ)

Ғылыми жетекші(лер)

(ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы) (ТАӘ)

(ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы) (ТАӘ)

Қарағанды 202__

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	34 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 8

МАЗМҰНЫ (ұсынылатын)

КІРІСПЕ	4
1 ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	6
1.1 Түсінігі мен мәні (зерттеу объектісі)	6
1.2 Жіктелуі және ерекшеліктері (зерттеу пәні)	9
1.3 Нормативтік-құқықтық және әдіснамалық қамтамасыз ету	12
Бөлім бойынша қорытындылар	16
2 ҰЙЫМДАҒЫ/САЛАДАҒЫ (ЗЕРТТЕУ ОБЪЕКТІСІНІҢ) ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ	17
2.1 Зерттелетін кәсіпорынның (ұйымның) жалпы сипаттамасы	17
2.2 Ағымдағы жағдай мен мәселелерді талдау	20
2.3 Жақсартудың анықталған бағыттары	24
Бөлім бойынша қорытындылар	29
3 (ЗЕРТТЕУ ОБЪЕКТІСІН) ЖЕТІЛДІРУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАРДЫ ӨЗІРЛЕУ	30
3.1 Ұсынылған шешімдердің негіздемесі	30
3.2 Ұсыныстардың экономикалық (немесе әлеуметтік, педагогикалық) тиімділігі	36
3.3 Енгізу бойынша ұсыныстар	42
Бөлім бойынша қорытындылар	48
ҚОРЫТЫНДЫ	49
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	51
ҚОСЫМША А - Ақпараттандырылған келісім бланкі	53

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	35 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 9

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Сколько людей с алкогольной зависимостью в Казахстане. – Қол жеткізу режимі: <https://www.inform.kz/ru/skolko-v-kazahstane-lyudey-s-alkogolnoy-zavisimostyu-d56974>. – Қол жеткізу күні: 17.11.2024.
2. Немов Р.С. Психология: учебник для студентов. - / Р. С. Немов. - 2-е изд., перераб. и доп. - Москва: Издательство Юрайт, 2024. - 501 с.
3. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. - М.: Смысл, 2005. - 320 с.
4. Крук В.А., Циркунова Н.И. Эмоциональное состояние лиц с алкогольной зависимостью / В.А. Крук, Н.И. Циркунова //Государство и право: проблемы и перспективы совершенствования: сб. науч. тр. 4-й Междунар. науч. конф., Курск, 19 ноября 2021 г. - Курск: Юго-Западный государственный университет, 2021. - Т. 1. - С. 109–111. - URL: <https://rep.vsu.by/handle/123456789/35740> (жүгінген күні: 19.02.2025).
5. Соколова Д.А. Особенности эмоциональной сферы у лиц, склонных к алкогольной зависимости / Д. А. Соколова // Молодой ученый. - 2024. - № 3 (502). - С. 485–487. - URL: <https://moluch.ru/archive/502/110375/> (жүгінген күні: 19.02.2025).
6. Карвасарский Б.Д. Психотерапевтическая энциклопедия. - СПб.: Питер, 2007. - 832 с.
7. Дереча В.А. Психология зависимостей: учебник для вузов. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Издательство Юрайт, 2025. - 217 с.
8. Social Progress Imperative [Электрондық ресурс]/ Social Progress Imperative. – Вашингтон, 2021 – Қол жеткізу режимі: <https://gtmarket.ru/ratings/global-alcohol-consumption>. – Қол жеткізу күні: 17.11.2024.
9. Кибраева З.Ю., Ахбергенова Т.Т. Проблема и профилактика подросткового алкоголизма и наркомании. // Жансүгіров тағылымы: Республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. - Талдықорған, 2009. - С.175 - 178.
10. Галкин С.А., Бохан Н.А. Нарушения когнитивных механизмов принятия решений, связанных с вознаграждением, при алкогольной зависимости. // Журнал неврологии и психиатрии им. С.С. Корсакова, 2023. - 123(4). - С.98-102.

	Дипломдық жұмыстарды орындау бойынша әдістемелік нұсқаулар	1 нұсқа 2025 ж.
	Қазтұтынуодағы ҚарУ -ӨН-127-2025	36 бет 39 беттен

ҚОСЫМША 10

1 ТӘУЕЛДІ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОНТЕКСТІНДЕГІ ЭМОЦИОНАЛДЫ-ЕРІК САЛАСЫН ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

1.1 Психологиядағы эмоционалды-ерік саласының түсінігі мен құрылымы

Адамның эмоционалды-ерік саласы оның психикалық өмірінің ең маңызды құрамдас бөлігі болып табылады, ол сезім, мотивация және мінез-құлық ерекшеліктерін анықтайды. Классикалық психологияда эмоционалды-ерік саласы деп эмоционалды күй, ішкі сезімдер және жеке тұлғаның әрекеттегі белсенділігін реттейтін, іс-әрекет бағыттылығын қамтамасыз ететін ерік процестерінің жиынтығы түсініледі.

1.2 Тәуелді мінез-құлық: түрлері, себептері және психологиялық ерекшеліктері

Тәуелділік – бұл белгілі бір объектіге (затқа, мінез-құлыққа және т.б.) төтеп беру мүмкін емес тартымдылықпен сипатталатын, тұрақты патологиялық күй болып табылады. Ол тұтынуға бақылаудың жоғалуына, құндылықтар жүйесінің бұрмалануына және тұлғаның деформациясына әкеледі.

ҚОСЫМША 12

Қазақстан Республикасы халқының өңірлер бойынша соңғы үш жылдағы жұмыспен қамтылу серпіні 1-кестеде келтірілген.

1-кесте

Өңірлер бойынша Қазақстан Республикасы халқының жұмыспен қамтылуы

Ескерту – Дереккөзден [34] алынған мәліметтер

1-кестенің деректері жұмыссыздық деңгейінің төмендегенін куәландырады, бұл Қазақстан Республикасының Үкіметі тарапынан қабылданатын шаралардың тиімділігін растайды.

Кестенің бір бөлігін тасымалдау

4-кесте 5-6 жасар балалардың логикалық ойлауын дамытуға арналған дидактикалық ойындар көшесі			
Өткізу күні	Ойын атауы	Ойынның мақсаты	Ойын ережесі
24.01.2023	Дыңестің логикалық блоктары	Балаларды бірден бірнеше заттарды «ойлау өрісінде» ұстауға үйрету және оларды бір-	Материалдар: 48 геометриялық фигуралар жиынтығы: төрт пішін (шөбер, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш); төрт түсті (кызыл, көк, сары, жасыл); екі өлшем (үлкен, кішкентай); қалыңдығын екі түрі (қалың, жұқа)
41			
4-ші кестенің жалғасы			
	«Артық не?»	бірімен салыстыру. Кернекі есте сақтау қабілетін дамыту. Әр түрлі, бір-біріне ұқсамайтын заттар аласың тасы	жанасына ауыстырылады немесе екі фигура ауыстырылады. Бала өзгерістерді байқауы керек. Үш фигураны сызыңыз. Бала олардың

[illegible]